

Tilless Béláné
magyartanár

Hol nőtt fel a tanárnő, jelenleg hol él, szeret ott lakni, ha igen miért?

A Hajdúságban, Böszörményben nőttem fel, az egyetem aztán elszóltott. Egyetem – Debrecen, aztán a férjem munkája miatt Nyíregyháza, s 35 éve Buda, a Gellérthegy „szoknyája” a lakóhelyem. Szeretek itt, igen. Mert kert van, mert zsákutcában lakom, mert nincs nagy forgalom, s mert általában kedvesek a szomszédaim, s mert közelünkben van a Budai Arborétum.

Melyik iskolába járt a tanárnő? Hol végezte a gimnáziumot és az egyetemet?

Minden Hajdúböszörményben kezdődött. Már az óvodában én játszottam Piroskát, Hófehérkét... Aztán a lakásunktól egy percre lévő általános iskolában délelőtti és délutáni váltásban jártuk a 8 általánost - szombaton is! A patinás Bocskai István Gimnáziumban nagyon-nagyon sokat kaptam, a tanórai elfoglaltságon túl a különböző szakkörökben, versenyeken is. Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen tanultam (matematika-fizika szakon kezdtem, de az nem nekem való volt, így lettem bölcsész). Ott is sokat kaptam az órákon túli időkből: Főnix irodalmi – színjátszó csoportban, versmondó- és szép magyar beszéd versenyeken is részt vettem.

Milyen hobbijai vannak a tanárnőnek? Mit csinál szívesen szabadidejében? Mivel tud legjobban kikapcsolódni?

Semmilyen hobbiról nem tudok. Erdőt-mezőt járni, növényekkel, gombákkal, állatokkal, főleg madarakkal ismerkedni, az éneküket figyelni, felismerni a hangjukról – az igen! Patakarton mélnézni – az az igazi.

Mit sportolt gyermekkorában? Mit sportol jelenleg?

Tornáztam, de amit csak kínált a gim, mindent kipróbáltam (ping-pong, sakk, atletika, kézilabda – nem mindegyiket szerettem). Most már csak a gyógytornát űzöm, de azt minden reggel 20-30 percben.

Tanult vagy esetleg játszik valamilyen hangszeren? Inkább muzikálisnak vagy inkább sportosnak tartja magát?

Hegedülni tanultam 6-7 évig. Néha ma is játszanék, de már az ujjaim... Nagyon szerettem és ma is szívesen énekelek. Isten ajándéka az éneklés, pláne kórusban. Kár, hogy ezt kevesen tapasztalják meg.

Beszél valamilyen idegen nyelven? Ha igen milyen gyakran használja azt? Esetleg szokott más nyelven olvasni vagy filmet/sorozatot nézni?

Tanultam, de már szinte mindent elfelejtettem – aki nem gyakorolja, az ... így jár.

Melyik a kedvenc filmje/sorozata? Ha igen mi fogta meg benne? Kinek ajánlaná és miért? Van-e kedvenc színésze/színésznője?

Míg a családban gyerekek voltak, nem engedték be a tv-t (bár igényük lett volna rá). Aztán az egyik felnőtt gyermekünk költözésekor nálunk hagyta a fölösleges készülékét, de akkor már csak kettesben voltunk. Moziba szeretünk járni. A tartalmas drámákat vagy ötletes vígjátékokat szeretem. Nincs kedvenc szereplőm. Persze, vannak típusok, amiket kedvelek, általában a markáns, erős, beleváló férfi és a gazdag érzelmű nő – hát röviden így.

Van-e kedvenc szépirodalmi műve, írója/költője? Miért pont az/ő? Mi a kedvenc témája, amiről szeret olvasni?

Igen, van. Puskin Tatjánája az ideálom. De ahhoz nemcsak a női karakter, hanem a vers és a nyelv is elválaszthatatlanul hozzájárul. Szeretem Mikszáthot és Móriczot, ott is fontos a nyelvi erő – nem csupán a történet és a karakterek. És a líra, a líra, a költészet – mindenkitől minden mennyiségben. Az irodalom legintellektuálisabb, legsokatmondóbb és legelvontabb területe a költészet. Minden sűrített benne. Tartalom, nyelv, gondolat....

Van kedvenc zeneszáma vagy zenei stílusa? Milyen zenét szokott hallgatni?

Jaj, hát minden jó zenét szeretek. Mozart, Schubert, Haydn, Beethoven, Chopin, Rahmanyinov és Bartók. De nem háttérzeneként –Bartókot biztosan nem. Súlyos, intellektuális zene – nem afféle főzőcskészéshez való. A konyhai vagy vasalós munkáknál jöhetnek a Retró rádiós számok. A népdalokat magam szeretem énekelni, de operaáriákból is többet is ismerek. Bekúsznak a jó dallamok a fülembe (tán ezért is vagyok már egy kissé süket).

Mikor döntött úgy, hogy tanár lesz? Mi fogta meg Önt ebben a szakmában? Ha nem tanár lenne, mivel foglalkozna? Ön szerint tanítani vagy tanulni jobb?

Előadóművész „diplomám” hamarabb lett, mint tanári. Vers- és prózamondóként, énekesként léptem fel, saját önálló estekkel. Költők új verseinek bemutatójaként jártam a vidéket (hajdani tanárom, Kertész László és a debreceni költők Alföld-estjein közreműködtem, a karcagi Körmenyi Lajos és a Nagykállón élt Ratkó József írásaival – többek között). S aztán, amikor sorra jöttek a gyerekeink – adta magát a dolog, hogy előbb külsős rádiósként a nyíregyházi rádiónál, aztán rendhagyó irodalomórakon iskolákban, gimnáziumokban, egyetemeken verseltem. Szóval, az adottságaim küldtek, és a tanári pálya hívott.

Miért pont magyar szakos a tanár? Melyek a kedvenc témái a tantárgyán belül?

Szerintem az előző kérdésre adott válaszom ide is jó. Inkább csak néhány szerzőt nem szeretek, akit mégis meg kell említenem, de nem részletezek. Szeretem a szakmám. És több is, mint szakma.

Ha lehetne, melyik történelmi korszakba menne vissza? Miért?

Jól vagyok itt, nem vágyom más korba, sem hátrafelé, sem valami ködös jövőbe. Hogy mi vár rám a földi életem után? – na, az érdekel. De azt sem siettetem.

Melyik a kedvenc országa? Van olyan hely, ahova minden évben ellátogat? Magyarországon melyik a kedvenc helye és miért?

Gyerekkoromban Édesapám a Trabantunkkal szinte minden akkor lehetséges országba elvitte a családot. Az ún. szocialista országokba! Máshová esélytelen volt. Még Jugoszláviába, az Adriára, Korculára is csak egy országos versmondó verseny győzteseként jutottam el - jutalmul. Nagy szó volt, hogy repülővel mehettem. A férjemmel is sokfelé jártunk, Európában. ... Mi a kedvenc országom? A hazám. A Kárpát-medence, az a föld, ahol otthon vagyok – ezt szeretem. Talán a hajdúböszörményi föld illata, az akácok – ó, a szép gyerekkor mind ehhez a vidékhez köt. És a Felvidék tüneményes tájaival, hangulatával, Fülektől a bányavárosokon át föl, Bártfáig – azt is nagyon szeretem. Már nem vágyom más vidékekre – belső utam járom. Sokáig vágyakoztam látni az északi fényt – s ha nem is az igaz, de a neten az is elérhető.

Szokott túrázni, kirándulni, járni a természetet?

Ezt főntebb már érintettem. Igen. A Bükk egy kicsike falujában vettünk egy kis parasztházat 1980-ban, s onnan aztán túrázhattunk kedvünkre.

Van állata? Ha bármilyen állata lehetne, melyik lenne az?

Ó, hát a ma embere sokszor épp az állatok hiánya vagy pont az állatok túlzó ajnározása miatt lesz beteg. Ahol helyük van, ott kell állatokkal együtt élni. Gyerekkoromban minden portán, háznál volt kutya, macska, disznó, baromfi, olykor még tehén és ló is. Természetesebb kapcsolatban éltünk velük. Debrecenben lakva, emeleten ... mikor jöttek a gyerekeink, lett akváriumunk, pintyeink, papagájaink ... aztán már itt, Budán, kertészlakásban a Vacak nevű befogadott (tacsókó-foxi) keverékkutyánk 14 évig élt velünk. Ó, mennyi kalandot kaptunk tőle! Ajándéka volt ő a családunknak. Most egy ivartalanított négyéves macskám van. Tanuljuk egymást. Külön egyéniség ez a Bögre cica is.

Önt hogyan érintette a járvány, a bezártság? Volt jó része a karanténnak? Tudott valami újat tanulni, kipróbálni?

Rútul elbánt velem a kényszerű karantén: derékfájóssá váltam. Későn ébredtem rá, hogyan is kellene ülnöm, és használnom a laptopom. Ezért is kellett a jógatornáról áttérnem a gyógyra. Tanultam bizony! Sok segédanyagra leltem a neten – de nem igazán alkalmazom ezeket. Amikor kellett, akkor magam is kitaláltam olyanokat, amikkel aztán éltem is. A személyes órákat szeretem, ott találom meg az igazi kapcsolatot a diákjaimmal.

Szokott a tanárnő a konyhában forogni, sütni-főzni? Van, amit nagyon szeret elkészíteni? Melyik a kedvenc étele és süteménye? Inkább sós vagy inkább édes párti?

Nahát, micsoda kérdés egy nagycsaládos anyához! Hát hogyné! Na kezdem: nagyon szereti a családom a tartalmas leveseket, a mindenféle gezemicéstől kezdve a zöldséges, füstölthúsos káposztás bablevesig, benne még egy kis galuska is. De a tojáshabos gyümölcsleves vagy a tyúk- meg marhahúsból készült erőleves is bármikor örömmel fogadják. Töltött káposzta és rakott káposzta minden mennyiségben, főtt vagy tűzdelt marhapecsenye, kacska meg liba, egybesült sertés vagy az oldalas – á, felsorolni is nehéz. Egyik a madártejért jön, másik a pogácsámért, harmadik az ananászos (vagy őszibarackos) babapiskóta krémemért. A nagymamák receptjei után van még Mamikacska és Ómamasüti – ez is mindig sláger! Farsang lévén a hétvégén szalagos fánkot sütöttem + házi baracklekvár. Azt gondolnátok, maradt? De a harcsahalászléért vagy egy perzsa menüért étterembe megyek.

Hány testvére van a tanárnőnek? Van férje vagy barátja, esetleg gyerekei, unokái?

Drága Öcsémnel nagyon tartalmas a kapcsolatunk. Férjem elhunyt 45 évnyi házasság múltán - 3 éve. És igen, az 5 felnevelt gyerekünk már sok unokával megajándékozott. Több fiú és még több lány – remélem, még születnek újabbak is. Van, akinek már oda is adtam az autóm, mindjárt 20 éves egyetemista, és a legfiatalabb 2 éves Emmácskám – nagyon szeretjük egymást. Remélem, sokat lehetünk még együtt.

Köszönjük, hogy részt vett a tanári interjúsorozatban és válaszolt a kérdéseinkre!

Szent Margit Gimnázium Diákönkormányzata